

ARBETARMAKT

Svensk sektion av F5I – Förbundet för Femte Internationalen

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 184 (16/04) - 040904

arbetarmakt.com

Innehåll

- Mario Bangos straff reducerat med två år
- Uppmaning inför ESF i London

Mario Bangos straff reducerat med två år

Den 17 augusti inställde sig den 21-årige romske aktivisten Mario Bango inför högsta domstolen i Slovakien för att få sin dom för mordförsök och straffet på tolv års fängelse omprövad. Högsta domstolen fastställde domen men reducerade straffet till 10 års fängelse – det lägsta straffet för ett brott av detta slag. Joy Knight var närvarande vid rättegången.

Mario kom in i rättegångssalen mager och blek men på stridshumör. Han visade åhörarna sin anteckningsbok med bild av Che Guevara på framsidan. Internationella solidaritetsaktivister från Storbritannien och Österrike fanns där för att ge stöd i en svår tid – detta var den högsta domstolen och sågs som den sista möjligheten att riva upp straffet från en lägre domstol. Den 20 november 2003 dömde en regional domstol Mario för mordförsök till tolv år.

Hans brott? Han försvarade sig och sin tvillingbror, Edo, mot en rasistiskt motiverad attack på en buss i Petrazalka, ett distrikt i Bratislava, i mars 2001. På grund av den rasism som romer möter i Slovakien utsätts de ofta för fysiska angrepp (Edo hade just därför hamnat på sjukhus några månader tidigare), och Mario bar kniv för självförsvar. Han använde den mot angriparen, Branislav Slamka.

Slamka dog på sjukhuset några veckor senare av hjärnblödning.

Slamka var känd för sina rasistiska åsikter och hade fascistiska kontakter, även om det inte är känt huruvida han tillhörde någon fascistisk organisation. Tidpunkten för angreppet låg bara fyra dagar före ett nynazistiskt firande av den första slovakiska staten – den tyska lydstaten under andra världskriget. Mario reagerade som han gjorde därför att både han själv och hans bror tidigare hade utsatts för angrepp från skinnskallerörelsen, men också som resultat av långvarig stress från rasismen. Bussföraren bekräftar att han på sin buss sett andra överfall från skinnskallar på romer.

Fallet politiserades redan från början. Åklagarsidans advokat, Robert Fico, är ledare för det chauvinistiska "socialdemokratiska" oppositionspartiet i Slovakien. Parlamentet höll en tyst minut för att hedra Slamka – något som bara görs under mycket speciella omständigheter, exempelvis vid Nato:s angrepp på Jugoslavien.

Under fallets gång ändrade åklagaren, som övervakat Marios fall från början, åtalet från "allvarlig kroppsskada" till mordförsök.

Marios försvar är att han handlade i självförsvar eller "nödvärn". Robert Fico skrev en bok som

argumenterar för det legala i ett sådant försvar. I boken fastslår han att "angriparen är den person som initierar striden. Även om försvararen är starkare eller använder ett vapen, kan han /hon inte anses vara angriparen."

Ändå klingade Marios försvar för döva öron i domstolarna.

Andra förmildrande omständigheter:

- den bedömning som gjorts av en psykiatriker som hävdar att Mario handlade spontant och som svar på händelserna,
- han var känslomässigt förvirrad och upprörd – under incidenten skar han av misstag även brodern i handen,
- han är ung och har aldrig hamnat i bråk tidigare,
- han visade ånger över sin handling,
- han samarbetade med polisen: ringde till dem och väntade tills de anlände,
- hans beredskap att betala skadestånd till Slamkas familj,
- samt att Slamkas död inte orsakades av skadorna som tillfogades av Mario, utan av en hjärnblödning två veckor senare.

Dessa fakta framställdes för andra gången till högsta domstolen. Resningsansökan var grundad på tre punkter: 1) distriktsdomstolen tog inte hänsyn till alla fakta, 2) beslutet står i strid med vissa paragrafer i brottsbalken och 3) straffet motsvarar inte brottet.

Allmänne åklagaren kom till domstolen för att understödja beslutet ovanifrån, men representanten, en domare från en distriktsdomstol, argumenterade för en sänkning av straffet till lägsta möjliga (10 år).

Utgången av hans resningsansökan sätter, även om den minskat straffet med två år, strålkastarljuset på den institutionella statsrasism som romerna utsätts för. Ingen av de förmildrande omständigheterna beaktades och domen för mordförsök kvarstår.

Den statsrasism som romerna utsätts för i Slovakien stannar inte vid det juridiska systemet utan genomsyrar varje aspekt av livet. Romer är marginaliserade i Slovaki-en. De blir diskriminerade inom utbildningen, arbetslivet och bostadsmarknaden. I östra Slovakien är arbetslösheten så hög som 94 procent i romska områden. I Petrazalka, ett höghusområde från sovjettiden bor 140 000 människor. Edo och hans mor lever i en segregerad del av området – fysiskt åtskild från de andra kvarteren i ett ödeland nära ett område med små fabriker. Byggnaden används av kommunen för att härbärgera romska familjer och andra "oönskade" som narkomaner och småbrottslingar.

Kampanjen Frige Mario Bango organiserade en presskonferens vid trapporna till högsta domstolen direkt efter beslutet. Marios advokat Stanislav Jakubčík vände sig till omkring 20 journalister från teve och radio om rättegångens resultat och möjligheterna att driva Marios fall vidare. Michael Pröbsting från Österrike talade om fallets politiska karaktär och pekade ut Fico och hans rasistiska parti. Fico kallade samtidigt till presskonferens på sitt partis högkvarter. Tre olika nyhetskanaler sände nyheterna. Två av dem gav en hyfsad redogörelse för fallet medan den tredje var partisk gentemot domstolens beslut.

Men kampen för Marios frigivning fortsätter.

Marios advokat vill fortsätta att driva fallet i domstolarna. Han vill inleda en extraordinär åtgärd och övertyga allmänna åklagaren att domslutet måste förklaras vara olagligt. Han planerar att argumentera för att åtalspunkten i början var "allvarlig kroppsskada", inte mordförsök. Fallet övervakades från högsta ort redan från början, ändå ändrades åtalspunkten halvvägs genom rättegången. Om detta lyckas, blir det ytterligare sammanträden i högsta domstolen.

Jakubčík kommer också att hävda att de förmildrande omständigheterna måste tas med i beräkningen. Paragraf 14 i brottsbalken slår fast att domstolen kan döma till ett kortare straff än lagens minimum om det finns starkt förmildrande omständigheter.

Det finns också en möjlighet att vädja till den konstitutionella domstolen, men det är mycket svårare att argumentera i den domstolen och de flesta utslag är negativa. Detta skulle maximalt ta ett år eftersom det är ett omfattande ärende.

Och sist, men inte minst, kan fallet föras till EU-domstolen.

Men det kan ta årtal. Just nu blir han bestulen på sin ungdom. I Slovakien kan fångar anhålla om villkorlig frigivning först efter att två tredjedelar av straffet avtjänats – men allt beror på bedömningen av hans uppförande, dvs. han kan inte ådra sig bestraffningar och måste visa att han bättrat sig.

Det finns saker som kan göras utanför domstolarna. Vi måste bygga solidaritet för omedelbar frigivning av Mario. Vi måste börja bygga en internationell masskampanj och utöva påtryckningar på den slovakiska regeringen så att det blir politiskt ohållbart för den att behålla Mario i fängelset.

Skriv till Mario och visa ditt stöd och för att stärka hans moral:

Mário Bango, nar. 8. 6. 1982

Ústav na vy'kon včzby

priecinok 1077

Chorvatská 5

812 29 Bratislava

Slovensko/Slovakia

Inom kort kommer ett upprop att finnas på hemsidan www.freemario.org. Underteckna det och visa din solidaritet med Mario Bango.

Workers Power Global, Bratislava

Läs mer om Mario Bango: www.arbetarmakt.com/bango

Uppmaning inför ESF i London

Till alla ungdomsorganisationer i den antikapitalistiska rörelsen inför sista förberedelsemötet i London:

– Stöd kampen för ett ungdomsutrymme och en ungdomsförsamling på ESF i London 14–16 oktober.

– Stoppa byråkraternas försök att förhindra ungdomen från att synas och höras i den antikapitalistiska rörelsen

Den 14-16 oktober organiseras för tredje gången Europas Sociala Forum, den europeiska antikapitalistiska rörelsens höjdpunkt i år. Forumet hålls i en situation där Europas kapitalister blir allt mer offensiva i sina attacker mot arbetarklassens och de förtrycktas arbetsförhållanden och levnadsstandard. Då de idag inte kan mäta sig ekonomiskt med sina globala konkurrenter (varav USA är den största) fortsätter de europeiska regeringarna att spela rollen som försiktigt avvaktande i förhållande till dessa. Därför talar man tyst om ockupationen i Irak då de hoppas få vara med och dela på kakan av den nykoloniala ockupationens profiler. Av samma anledning talar man sällan om de "besvärliga frågorna" som t.ex. Israels brutala förtryck av palestinierna.

På "hemmaplan" är man inte lika diplomatiska. Angrepp mot facket för längre arbetsvecka (senast i Tyskland och Frankrike), påtryckningar för "ökad flexibilitet" i arbetslagstiftning, nedskärningar i utbildningssystemen, sjukvård och barnomsorg, utförsäljning av kollektivtrafik och annan infrastruktur ingår i den europeiska maktelitens strategi för att kunna "tävla" med sina imperialistiska rivaler i väst och öst. Denna politik drabbar så klart alla men inte minst ungdomar kommer att få betala ett mycket högt pris. Ungdomar exploateras regelmässigt för lägre löner, är överrepresenterade i arbetslöshetsstatistik och är i högre grad än andra offer för social utslagning med allt vad det innebär.

Samtidigt fortsätter den antikapitalistiska ungdomen och radikala arbetare att kämpa mot denna offensiv. I Tyskland har studentrörelsen tagit upp kampen mot Schröders nyliberala Agenda 2010. I Italien har unga arbetare spelat en militant roll i strejkerna inom bilindustrin mot Berlusconi's regering. I Spanien demonstrerade den autonoma ungdomsrörelsen sin politiska styrka då den marscherade i illegala demonstrationer mot Jose Maria Aznar's regering innan de röstade bort honom från makten på valdagen.

I motståndet, liksom i kampen i den fattiga världen (i upproren i Bolivia, Venezuela, i motståndet mot ockupationen av Irak och Palestina mm) är det ungdomen som överallt går i spetsen. Det är vi som visat störst beredskap till kampanda och uppoffringar. Men trots att det var ungdomar som slöt upp i tiotusental på demonstrationer mot olika toppmöten, trots att det var ungdomar som riskerade sina liv i slaget med polisen i Genua under G8-toppmötet 2001, i de tidigare antipratiseringsprotesterna i Bolivia, i kampen mot den nyliberala presidenten de la Rúa i Argentina 2001 o.s.v. så finns vi knappt representerade på de betydande posterna i vår rörelse över huvud taget! Istället befolkas dessa av allehanda akademiker, socialliberaler, reformister, fackföreningsbyråkrater och NGO-folk.

Den antikapitalistiska rörelsens nuvarande ledare tror inte på att "en annan värld är möjligt" som inte innehåller kapitalistisk marknadsekonomi och stater som försvarar kapitalistiska intressen. De vill använda rörelsen för det utopiska projektet att reformera kapitalismen och därmed är de rädda för och motarbetar varje radikal yttring som går på tvärs med detta.

Ett led i detta är att reproducera förtrycket mot ungdomar i rörelsen. Det förtryck vi utsätts för börjar redan i familjen, fortsätter i skolan och på arbetsplatser där vi alltid avlönas lägre och får jobba hårdare än de äldre. Det är på grund av att vi utsätts för detta förtryck som vi antikapitalistiska ungdomar själva mycket väl förstår och solidariserar oss med invandrare och kvinnor i deras kamp mot rasism och sexism. Vi tas sällan på allvar och får alltid kämpa för att få vår självständighet och rätten att föra vår egen talan. Även på ESF begränsas ungdomens möjligheter att diskutera sina gemensamma erfarenheter och idéer för framtiden.

Man behöver inte hålla med oss om hela vår politik för att inse att detta är fallet.

Den internationella sammanslutningen av ungdomsorganisationer World Revolution har på varje förberedelsemöte inför årets sociala forum argumenterat för ett självorganiserat utrymme för ungdomar centralt beläget och med stöd från arrangörerna. I ett sådant utrymme skulle viktiga diskussioner om våra gemensamma erfarenheter kunna hållas men också debatter om vilken politik vi anser att rörelsen bör kämpa för organiseras. Därför lyfter vi också fram idén om bildandet av en ungdomsförsamling som kan framföra accepterade förslag till de förenade europeiska sociala rörelsernas församling, som är den struktur som kan ta beslut och som äger rum sista dagen på forumet. Poängen är att oavsett vad vi vill göra med ett sådant utrymme så måste vi nu kämpa för att få rätten till det!

Under de föregående förberedelsemötena i Istanbul och Berlin har vi konfronterat de ledande organisationerna i denna fråga. Först bemöttes vi med tystnad. När det började bli pinsamt diskuterade man högst motvilligt frågan. I Berlin i juni försökte man återigen knuffa bort förslaget om utrymmet från dagordningen. I slutändan uttryckte de motvilligt att man accepterar förslaget förutsatt att det får stöd från de stora ungdomsorganisationerna. Vi har hittills vunnit stöd från ett antal ungdomsorganisationer och aktivister men segern är långt ifrån säkrad.

På det sista mötet i London inför ESF krävs det att vi är många som öppet deklarerar vårt stöd för ungdomsutrymmet och för ungdomsförsamlingen. Kan er organisation skicka representanter och samarbeta med oss i denna för rörelsen viktiga fråga? Hör av er till Revolution Sverige:

info@revolution.se

gunnarwestin@telia.com

Stödjer ni rätten för ungdomar att organisera ett ungdomsutrymme/ungdomsförsamling på ESF men

ej kan delta på planeringsmötet i London, visa ert stöd genom att skicka oss signerade brev som vi kan visa upp. På detta kan ni skriva:

"We support the proposal for a self organised youth space centrally and within the ESF timetable as a way to promote youths rights and young peoples ability to get together, discuss experiences and develop our politics."

(signatur och namn)

Skicka det till:

Revolution
c/o Arbetarmakt
Box 20 081
140 60 Stockholm

med varma kamratliga hälsningar och hopp om snabbt svar

Gunnar Westin (0739-761410)
i ledningsgruppen för REVOLUTION Sverige